

# שמעון וקנין ז"ל

בן אסתר ואהרן

נולד: ד' סיון ה'תרצ"ח - 03.06.1938

עלה לארץ ב: ה'תשי"ב - 1952

נפטר - ער"ש י"ז חשוון ה'תשנ"ו - 10.11.1995

חברנו שמעון ז"ל נולד בעיר ריש - מרוקו לפני 57 שנים. על תאריך לידתו המדויק ישנן כמה גירסאות וכל-כך למה? כיוון ששמעון בהיותו נער צעיר, קיבל חינוך יהודי וציוני, ונפשו כמהה לישראל - לארץ הקודש. אבל באותם ימים, לא ראה השלטון במרוקו בעין יפה את הענין. ומי שרצה לעלות - היו צפויים לו קשיים וסכנות מרובות.

פעם סיפר שהוא זוכר: "שבהיותו ילד בן 10 במרוקו, הכריזו על הקמת מדינת ישראל. ושיהודים פחדו מהתסיסה אצל הערבים, ולכן נהגו באיפוק ולא הראו שמחתם הגדולה. שליחים של "עלית הנוער" היו באים בחשאי למרוקו וגם לעיר שלנו. נפגשו בסתר עם ילדים, כדי להבריא אותם לארץ. גם אני ברחתי עם עוד 3 ילדים" סיפר שמעון. "וכדי שלא יצליחו לסכל את תוכנית הבריחה - לא ישנתי באותו לילה בבית. ברחנו ממרוקו לצרפת, שם היינו שנה וב-1952 עליתי לארץ... נוסף לכך איפו לא מעט מהנערים את גילם האמיתי, כדי שיוכלו להכנס ל"רשימת העולים" שהיתה בידי "שליחי העליה". שמעון הגיע לארץ כנער (לבזז, כלומר ללא משפחתו) ונשלח להמשך הלימוד והחינוך בקיבוץ דורות שבדרום.

כאשר התגייס לצה"ל, הוצב עם ה"גרעין" שלו בקיבוץ גשר-הזיו. שם הכיר את רעייתו לעתיד, חנה לבית מהגר תבדל"א שהגיעה מאשדות-יעקב והיתה מגויסת לנח"ל. בתמונות מאותן השנים, נראה שמעון הצעיר והצנום, עטור שפם ובלורית שחורה ומתולתלת וזוג עיניים שחורות גדולות.

אין פלא שחנהליה התאהבה בעלם יפה-התואר, ומשכה אותו אחריה אל ביתה שבקיבוץ אשדות-יעקב, בו גרו גם אמה הקשישה ואחיה הבכור ומשפחתו. מכיוון שמשפחתו של שמעון הגיעה לארץ רק כ-10 שנים אחרי. השקיע שמעון בינתיים את כל מרצו בהקלטות בעבודה, בביתו החדש ובמשפחתו החדשה שצמחה.

הוא עבד ב"פלחה", יישר והכין את האדמה עבור מטעי הבגנות, חרש ודיסקט, זרע וקצר בכל מקום שהיה לאשדות שטח אדמה. בגב ובזרועות סירן, באי הכלוא בין שני הנהרות, ובזרועות שעי' הירמוך. במשך השנים הצטמצמו שדותינו בגב, ושמעון וענף הפלחה לקחו על עצמם לעזור לענף המספוא. (היום הכל מאוחד כענף גידולי-השדה = גז"ש). ובנוסף לחיטה גידל גם תירס ואספסת וגם צמחי תבלין ומרפא.

יותר מ-20 שנה עבד את האדמה מעל-גבי הטורקטורים הגדולים.

לאחר שנותח ברגליו לראשונה, והתקשה לחזור למקום עבודתו הקודם, שימש כסדרן עבודה במשך כ-1/2 שנה. אחר-כך קיבל על עצמו את העול הכבד של טיפול בגן-הנוי הגדול של אשדות-יעקב, שהיה מוזנח תקופה ארוכה מאוד, עקב מחלתו של הגן הקודם (מיכאל בן-אריז ז"ל).

שמעון עבד בגן בכל המרץ, בכל כוחו ומאואו, הרבה מעבר ליכולתו, לכוחותיו ומגבלותיו הרפואיים. היה איכפת לו. כדי לחסוך (הרי תמיד היה המצב קשה) תיקן במו ידיו עשרות ממטרות ונמנע מקניית חדשות. בעצמו אסף זרעים של פרחים מגנות פרטיות, זרע והנביט וחילק לנו שתילים לגינותינו. התחנן במזכירות שיעזרו לו לשקם את גן-הנוי, ויכניסו עוד חבר שיעבוד יחד עמו. הרבה מאבקים נאבק שמעון, כדי שיהיה לנו דשא יפים וערוגות פורחות... ובגינתו הפרטית שתל תאנים ונטע גדר של שיחי הדס וביחד עם חנה גידל את 6 הפרחים הפרטיים שלהם שלושה בנים ושלוש בנות.

עוד ניתוח ועוד אישפוז, וכבר קשה לו ללכת... והוא מקבל קלנעית (כלי רכב קטן) כדי שיהיה לו קל יותר לנוע ממקום למקום.

ובתוך כל העשייה, העבודה והמשפחה הוא רוצה לתרום ככל יכולתו. כבר בשנים הראשונות הוא נבחר לעדת הנופש והבריאות, אח"כ כנציג גן-הנוי הוא חבר בוועדת המיתאר הרבה שנים. הוא משתתף בערבי תרבות ובהצגות בחגי המשק. אבל הדבר שהיה חשוב בעיניו יותר מכל, היה, כשנבחר לוועדת אבילות = "חברא קדישא" קיבוצי, שלא מסתפק בטקסים הקיבוציים אלא הולך להיוועץ ברב של מנחמיה, ומקבל ממנו הנחיות. זו המצווה הכי חשובה בעיניו והוא כולו מכוון לעשיית חסד אחרון לחברים שנפטרו. בכלל נראה היה שבשנים האחרונות רצה והתקרב יותר ויותר אל הדת, אל ה"גורסא דינקותא", אותה זנח במקצת מאחורי גבו, בשנים הראשונות והקשות של קליטה והתערות בארץ החדשה ובקיבוץ.

כמו שנלחם בחרוף-גפם במימסד הקיבוצי עבור גן-הנוי, כך היה רוצה להיות איש השלום. המון דברים הרגישו אותו בהתנהגות הציבור כלפי הנוי, אך כמו שאמר לי פעם בראיון לעלון לקראת סיו' בשבט תשמ"ח: "אני לא רוצה להגיע ל"התקף-לב" ולא רוצה לריב עם החברים. קשה לי מאוד לדבר על זה. אני יכול לכתוב ספריה שלמה, אבל אני לא רוצה להיות מסוכסך עם אף חבר. זהו כלל שאני שומר עליו.

אני רוצה לעבור על-יד כל חבר ולהגיד לו שלום ולקבל ממנו שלום.  
לא רוצה להיות שנוא, לא רוצה עימותים, ולכן אני נמנע מלהעיר  
לחברים, ושומר את הכל בבטן..."

ועוד לא סיפרנו על שמעון-האיש של חנה'לה. האבא המסור של דודו  
ורויטל, דלית ועופר, רענן ועינת, על הסבא הנפלא לנכדיו  
ונכדותיו...

ואיך לא רצה לעזוב את עצי התאנים, שיחי ההדס וגינתו הפורחת כדי  
לעבור לדירה החדשה. איך התרצה ועבר לבסוף וכבר תכנן בוסתן חדש,  
מה ישתול? והיכן? ובערב שבת - פתאום הכל נפסק... הדשאים החדשים  
ימשיכו לצמוח, נכדיו יגדלו, ילמדו ויחכימו, ויתרוצצו על הדשאים  
האלה כשיבואו לבקר את "סבתא חנה" ורק שמעון לא יוכל כבר להנות  
מהם. כל-כך פתאומי ובטריס עת, ומה בכלל משנה אם היה בן 57 או 61  
שנים? והאם יש ניחומים במקרה כזה? אולי רק הידיעה, שהכל היה  
כל-כך מהיר ושלא הספיק לסבול יותר מדי.

נוחה בשלום שמעון, בין רגבי האדמה שכל-כך אהבת. ויהי זכרך  
ברוך.

עמליה ד.